

ปางช้าง (ถ้ำรวมไทย)

Mae Hong Son Tourism Coordination Center
 Old Muang-District Building, Khunlumprapas Rd., A. Muang, Mae Hong Son 58000
 Tel. : 66 5361 2982, 5361 2983 Fax : 66 5361 2984
www.travelmaehongson.org E-mail : tatmhs@tat.or.th

แม่ฮ่องสอน MAE HONG SON

สัมผัสเสน่ห์เส้นทางท่องเที่ยว โครงการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ
 จังหวัดแม่ฮ่องสอน

Visit the Royal Initiative Projects in Mae Hong Son

ศูนย์ศิลปาชีพจังหวัดแม่ฮ่องสอน
 ในพระบรมราชูปถัมภ์

ศูนย์ประสานงานการท่องเที่ยวจังหวัดแม่ฮ่องสอน
 ที่ว่าการอำเภอเมือง (หลังเก่า) ถ.ขุนลุมประพาส ต.จองคำ อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน 58000
 โทรศัพท์ 0 5361 2982 - 3 , โทรสาร 0 5361 2984
www.travelmaehongson.org , www.tat.or.th/maehongson-co-th
 E-mail : tatmhs@tat.or.th

โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ด้วยในปี พ.ศ. ๒๕๔๙ เป็นปีมหามงคลที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี และในปี ๒๕๕๐ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเจริญพระชนมายุครบ ๘๐ พรรษา พลิกนิกรชาวไทยทุกหมู่เหล่าต่าง ปีติยินดี และสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงมีต่อปวงชนชาวไทย รวมทั้งพลชนิกชาวไทยทุกหมู่เหล่าต่าง ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถได้เสด็จทรงงาน ในพื้นที่จังหวัด แม่ฮ่องสอน และได้มีพระราชดำริให้ดำเนินโครงการเพื่อส่งเสริม และพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของราษฎรให้ดีขึ้น หลายโครงการ กระจายทั่วพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน นอกจากจะเป็นศูนย์พัฒนาเพื่อการศึกษาและการเรียนรู้ แล้วยังเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ที่นักท่องเที่ยวไม่ควรจะพลาดชมด้วย

ในโอกาสปีมหามงคลสมัยนี้ ชาวจังหวัดแม่ฮ่องสอน ขอเชิญทุกท่านเดินทางมาชื่นชมโครงการตาม พระราชดำริต่างๆ ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยศูนย์ศิลปาชีพจังหวัดแม่ฮ่องสอนศูนย์ ประสานงานการท่องเที่ยวจังหวัดแม่ฮ่องสอน(ททพ.)ร่วมกับศูนย์ศิลปาชีพแม่ฮ่องสอน ได้จัดทำคู่มือท่องเที่ยว "สัมผัสเส้นทางท่องเที่ยว โครงการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ จังหวัดแม่ฮ่องสอน" เป็นการรวบรวมโครงการตามพระราชดำริที่สำคัญๆ ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน ๘ แห่งจากโครงการต่างๆมากมาย ได้แก่ ศูนย์ศิลปาชีพ จังหวัดแม่ฮ่องสอน, โครงการตามพระราชดำริป่าโป่งแดง, โครงการพัฒนาที่สูงปางดงตามพระราชดำริ (เรือนประทับแรมปางดง), ศูนย์ไม่ศึกษาแม่ฮ่องสอน, ศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูงจังหวัดแม่ฮ่องสอน และ ศูนย์โครงการจัดหมู่บ้านรวมไทยตามพระราชดำริ ปางดง เพื่อให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและ ชาวต่างชาติ ที่เดินทางมายังจังหวัดแม่ฮ่องสอนได้ร่วมชื่นชมกับโครงการตามพระราชดำริ ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ เพื่อราษฎรปวงชนชาวไทยแม่ฮ่องสอน ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

1. ศูนย์ศิลปาชีพจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ศูนย์ศิลปาชีพจังหวัดแม่ฮ่องสอน ตั้งอยู่บนถนนขุนลุมประพาส อ.เมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน จัดตั้งขึ้นตามพระราชเสาวนีย์ของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ ที่ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณต่อทศกนิกร ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน เมื่อครั้งที่เสด็จฯ ทรงเยี่ยมราษฎรจังหวัดแม่ฮ่องสอนในปี พ.ศ. ๒๕๒๑ และทรงทอดพระเนตรเห็นความเป็นอยู่ของราษฎรบ้านห้วยเค็ด ซึ่งมีฐานะยากจน จึงทรงมีพระราชเสาวนีย์ให้เข้าไปดำเนินการส่งเสริมศิลปาชีพแก่ราษฎรที่มีฐานะยากจน ให้มีอาชีพเสริมและมีรายได้เพิ่มขึ้น อีกทั้งยังเป็นการอนุรักษ์งานด้านศิลป ทักษะกรรม ตลอดจนการรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ในปี พ.ศ. ๒๕๒๑ ได้ดำเนินการจัดตั้ง ศูนย์ศิลปาชีพจังหวัดแม่ฮ่องสอนขึ้น เพื่อให้เป็นสถานที่ฝึกอาชีพให้กับราษฎรในจังหวัดแม่ฮ่องสอน เช่น ทอผ้าไหมทอจก งานหัตถกรรมจักสาน ไม้ไผ่ และงานหาวาย ฯลฯ และ

อาคารศูนย์ศิลปาชีพนี้ เป็นอาคาร ๓ ชั้นประกอบด้วย

- ชั้น ๑ ศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์และสินค้าที่ระลึก ที่ผลิตโดยศูนย์ศิลปาชีพจังหวัดแม่ฮ่องสอน รวมทั้งผลิตภัณฑ์ที่ผลิตโดย สมาชิกกลุ่มศิลปาชีพต่างๆ ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน และสินค้าเกษตรแปรรูปต่างๆ เช่น ผลิตภัณฑ์จากงา น้ำมันงา เครื่องจักสาน ผลิตภัณฑ์ จากหาวาย ผลิตภัณฑ์จากผ้าทอ เป็นต้น
- ชั้น ๒ ห้องทรงงานของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ และสถานที่จัดนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติ รวมถึงผลการดำเนินงานของ คณะทำงาน โครงการพัฒนาตามพระราชดำริในจังหวัดแม่ฮ่องสอน
- ชั้น ๓ พิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้วิถีชีวิตของชนเผ่าต่างๆ ที่อาศัยอยู่ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยจัดแสดงให้เห็นถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ ประเพณีและวัฒนธรรมของแต่ละชนเผ่า และเป็นแหล่งค้นคว้า ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับชนเผ่าต่างๆ ที่อยู่ในประเทศไทย

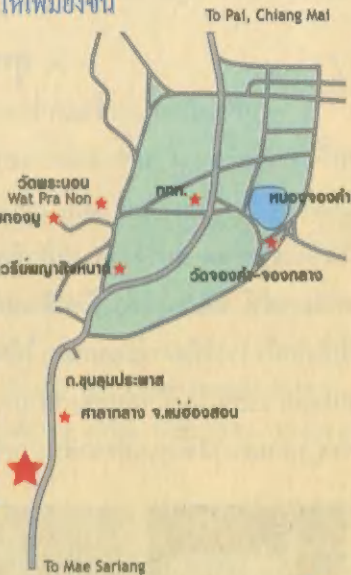

การดำเนินงานของศูนย์ศิลปาชีพจังหวัดแม่ฮ่องสอนในพระบรมราชูปถัมภ์ มีดังนี้

๑. จัดอบรมงานศิลปหัตถกรรมและงานฝีมือให้แก่เกษตรกรศิลปาชีพ โดยแบ่งเป็น ๔ แผนกคือ
  - แผนกผ้าไหม ทอจก - แผนกงานหาวาย - แผนกช่างเงิน ช่างทอง - แผนกจักสาน ไม้ไผ่
๒. เป็นศูนย์กลางในการประสานงานระหว่างศูนย์ศิลปาชีพและสมาชิกกลุ่มศิลปาชีพต่างๆ ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน
๓. ส่งเสริมงานศิลปาชีพให้กับกลุ่มศิลปาชีพต่างๆ ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน เช่น
  - กลุ่มทอผ้าฝ้ายบ้านสันติสุข อำเภอแม่ลาซ้อย - กลุ่มทอผ้าไหมบ้านนาป่าแปะ อำเภอเมือง
  - กลุ่มจักสานบ้านห้วยโป่งอ่อน อำเภอเมือง - กลุ่มทอผ้าขนแกะบ้านห้วยห้อม อำเภอแม่ออน
 และการดำเนินการสำรวจหมู่บ้านเพิ่มเติม เพื่อส่งเสริมการทอผ้าขนแกะให้เพิ่มยิ่งขึ้น
๔. เป็นตัวแทนในการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของศูนย์ศิลปาชีพ และสมาชิกกลุ่มศิลปาชีพต่างๆ ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยจำหน่ายที่ศูนย์ศิลปาชีพจังหวัดแม่ฮ่องสอน และศูนย์ศิลปาชีพบางไทร นอกจากนี้ได้เข้าร่วมงานจัดแสดง สินค้าและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่จัดขึ้นในทุกโอกาส ทั้งนี้เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น

ศูนย์ศิลปาชีพ จ.แม่ฮ่องสอน
Royal Folk Arts and Crafts
Training Center Mae Hong Son

2. ศูนย์พัฒนาทำโปงแดง

ตั้งอยู่ในเขต ตำบลผาบ่อง อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน เส้นทางจากตัวเมืองไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ประมาณ ๓ กิโลเมตร ข้ามลำน้ำปาย เป็นแหล่งศึกษาการทดลองและเพาะปลูกพืช ผลไม้ต่างๆ การเลี้ยงหม่อนไหม สถานีประมงน้ำจืด สถานีวิจัยและทดสอบพันธุ์สัตว์ การเพาะเลี้ยงแกะ มีกิจกรรมเชิญให้ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ เช่น การเลี้ยงแกะ, การเลี้ยงอูฐ, การเพาะเลี้ยงและขยายพันธุ์สัตว์ปีก, การเพาะเลี้ยงและขยายพันธุ์ปลาในน้ำจืดในพื้นที่, การเพาะเลี้ยงและขยายพันธุ์เขียดแล้ว, โครงการปลูกกุหลาบตัดดอกตามพระราชเสาวนีย์ และพื้นที่แปลงเกษตรสาธิต

นักท่องเที่ยวสามารถเข้าชมศูนย์พัฒนาทำโปงแดง ได้ทุกวันตั้งแต่เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๖.๓๐ น. หรือสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ ศูนย์พัฒนาทำโปงแดง โทร. ๐ - ๕๓๖๑ - ๑๒๔๔

3. ศูนย์พัฒนาที่สูงปางตองตามพระราชดำริ

ศูนย์บริการและพัฒนาที่สูงปางตอง ตามพระราชดำริ หรือศูนย์ปางตอง ตั้งอยู่บนความสูง ๑,๐๐๐ เมตรเหนือระดับน้ำทะเล ในเขตตำบลหมอกจำแป๋ อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอนตามถนนสายบ้านห้วยขาน - บ้านทบสอก - บ้านหมอกจำแป๋ ไปยังศูนย์พัฒนาที่สูงปางตอง ระยะทางประมาณ ๓๐ กิโลเมตร เป็นเส้นทางลาดชันขึ้นเขาตลอด สองข้างทางมีวิถีทัศน์สวยงามตลอดเส้นทาง ภายในศูนย์บริการและพัฒนาที่สูงปางตองตามพระราชดำริ มีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ เช่น ศูนย์เพาะเลี้ยงและขยายพันธุ์สัตว์ป่าปางตอง การเลี้ยงแกะ ศูนย์ฝึกขี่บังคับม้า โรงไม้ดอกเมืองหนาว ไม้ผลเมืองหนาว และสถานที่เพาะเลี้ยงปลาตะเพียน (ไข่มุกปลาเคียว) ที่มีไม่กี่แห่งในประเทศไทยนักท่องเที่ยวสามารถเข้าชมศูนย์ปางตอง ได้ทุกวันตั้งแต่เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๖.๓๐ น. หรือสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ ศูนย์ศิลปาชีพจังหวัดแม่ฮ่องสอน ในพระบรมราชินูปถัมภ์ โทร. ๐ - ๕๓๖๑ - ๑๒๔๔

4. ศูนย์ฝึกศึกษาแม่ฮ่องสอน

ศูนย์ฝึกศึกษาแม่ฮ่องสอนตั้งอยู่ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ แม่ปายฝั่งขวา ตำบลหมอกจำแป๋ อำเภอเมือง ใกล้กับศูนย์บริการและพัฒนาที่สูงปางตอง เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศแห่งใหม่ ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่นในจังหวัดแม่ฮ่องสอน ในพื้นที่ ๓๐๐ ไร่ ซึ่งคัดเลือกพื้นที่ที่มีชนิดพันธุ์ไม้หายาก เป็นชนิดหลัก มีสภาพภูมิประเทศโดดเด่นสวยงาม มีลำห้วยปางตองเป็นแหล่งน้ำธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ ศูนย์ฝึกศึกษาเกิดขึ้นจากแนวพระราชดำริของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถซึ่งได้พระราชทานเกี่ยวกับเรื่องการอนุรักษ์และขยายพันธุ์ไม้หายากครั้งในวโรกาสที่เสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรและทอดพระเนตรความก้าวหน้าของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในจังหวัดแม่ฮ่องสอน ซึ่งจังหวัดแม่ฮ่องสอนสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดแม่ฮ่องสอน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้น้อมนำพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะด้านการส่งเสริมและอนุรักษ์พันธุ์ไม้หายากอนุรักษ์พื้นที่ป่าไม้ มาเป็นแนวทางการดำเนินงาน ในการปลูกไม้พันธุ์ต่างๆ เพื่อการศึกษาและอนุรักษ์พันธุ์ไม้ การเดินทางจากตัวเมืองแม่ฮ่องสอนไปทางทิศเหนือ หมายเลข 1095

เลี้ยวเข้าบริเวณบ้านทุ่งไม้สัก ตรงไปสู่ศูนย์ฝึกศึกษาแม่ฮ่องสอน เส้นทางเดียวกับศูนย์บริการและพัฒนาที่สูงปางตอง รวมระยะทาง ประมาณ 30 กิโลเมตรนักท่องเที่ยวสามารถเข้าชมศูนย์ฝึกศึกษาแม่ฮ่องสอน ได้ทุกวันตั้งแต่เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๖.๓๐ น. หรือสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดแม่ฮ่องสอน โทร. ๐ - ๕๓๖๑ - ๒๐๗๘

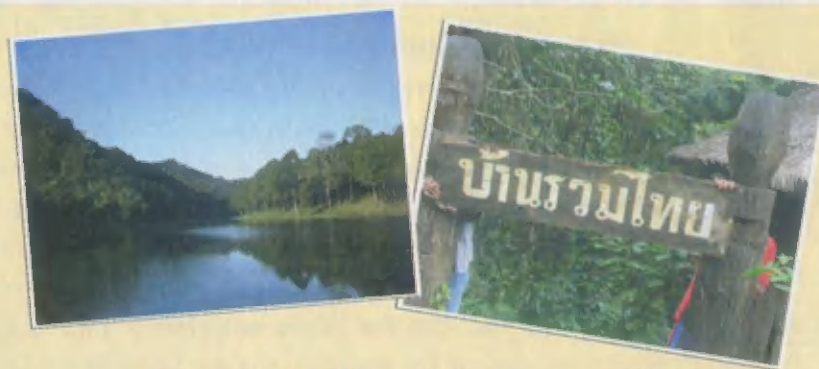
5. ศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูงจังหวัดแม่ฮ่องสอน (ห้วยมะเขือส้ม/นาป่าแปก)

ตั้งอยู่บนพื้นที่ประมาณ ๑๑๐ ไร่เศษ มีความสูงระดับน้ำทะเล ๕๓๐ เมตร ในเขตพื้นที่หมู่ที่ ๕ บ้านป่าแปก ตำบลหมอกจำแป่ อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน บนเส้นทางเดียวกันกับหมู่บ้านรักไทย อยู่ห่างจากศูนย์บริการและพัฒนาที่สูงปางตอง (ศูนย์ปางตอง) ประมาณ ๕ กิโลเมตร หรือประมาณ 36 กิโลเมตรจากตัวเมืองแม่ฮ่องสอน

ศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูงจังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นโครงการสถานีพัฒนาการเกษตรที่สูง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ ในการป้องกันและแก้ไขการบุกรุกทำลายป่าของราษฎรให้เป็นแหล่งศึกษาหาความรู้ทางการเกษตร ที่เหมาะสมกับพื้นที่อาศัย สามารถเลี้ยงชีพจนพึ่งตนเองได้ ลักษณะของการดำเนินโครงการ มุ่งเน้นการใช้พื้นที่ให้ราษฎร ได้เรียนรู้การทำเกษตรแผนใหม่ ที่ถูกต้องควบคู่กับการอนุรักษ์ดินและระบบนิเวศป่าไม้บนพื้นที่สูง การปลูกพืชผัก ไม้ดอก และผลไม้เมืองหนาว เพื่อให้ราษฎรนำไปพัฒนาเป็นอาชีพของตนเอง สลบลู่ไปกับการฟื้นฟูระบบนิเวศดินน้ำ และการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพของพืชและสัตว์ในท้องถิ่น เช่น การอนุรักษ์กล้วยไม้ต่างๆ ราษฎรสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นแหล่งจ้างงานในพื้นที่โครงการและใกล้เคียง

การเดินทางจากตัวเมืองแม่ฮ่องสอนใช้เส้นทางที่ผ่านเรือนประทับแรมปางตอง ศูนย์ฝึกศึกษา ทรงสู่ ศูนย์ส่งเสริมเกษตรที่สูงจังหวัดแม่ฮ่องสอน (ห้วยมะเขือส้ม) รวมระยะทางประมาณ 36 กิโลเมตร สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ ศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูงจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ได้ทุกวันตั้งแต่เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๖.๓๐ โทร ๐ ๕๓๖๕ ๒๑๕๒

6. ศูนย์โครงการจัดหมู่บ้านรวมไทย ตามพระราชดำริ (บ้านรวมไทยหรือปางอู๋)

ตั้งอยู่บ้านรวมไทย ตำบลหมอกจำแป่ อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน เส้นทางสายบ้านห้วยขาน บ้านทบสอก บ้านหมอกจำแป่ บ้านนาป่าแปก และบ้านห้วยมะเขือส้ม ทางเข้าอยู่บริเวณทางแยกบ้านนาป่าแปก เลี้ยวซ้ายไป ๖ กิโลเมตร หรือประมาณ ประมาณ 44 กิโลเมตร ณ สถานที่แห่งนี้สามารถเที่ยวชมวิถีชีวิตชาวเขาหลายเผ่า เช่น ไทยใหญ่ กระเหรี่ยงปะโอและม้ง ชิมกาแฟสดจากสวนที่บ้านรวมไทย ชมทัศนียภาพอ่างเก็บน้ำรวมไทย ล้อมรอบด้วยป่าสน สองใบ สามใบ และไม้ดอกเมืองหนาวที่สวยงาม เป็นที่ประทับใจแก่ผู้มาเยือนทั้ง ๓ ฤดู จนได้รับการขนานนามว่าเป็น "สวิสเซอร์แลนด์เมืองไทย" นอกจากนี้รอบ ๆ บริเวณมีสถานที่สำหรับกางเต็นท์ และเกสเฮ้าส์พักแรมไว้บริการนักท่องเที่ยวที่ชมชอบธรรมชาติที่สวยงาม รวมทั้งการบริการที่พักสามารถติดต่อได้ที่ศูนย์ศิลปาชีพจังหวัดแม่ฮ่องสอน ในพระบรมราชินูปถัมภ์

โทร. ๐ - ๕๓๖๓ - ๓๒๔๔ อัตราค่าบริการ ๒๐๘ - ๕๐๐ บาท / คืน นอกจากนี้ยังมีบ้านพักอีก 4 หลัง ของสำนักบริหารจัดการพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ที่ ๑๖ โทร. ๐ - ๕๓๖๘ - ๑๓๒๓

The Royal Initiative Project

With 2006 being the year to celebrate the 60th Anniversary of His Majesty the King's Accession to the Throne and 2007, the year to celebrate the King's 80th birthday, Thai people are all filled with deep gratitude for what His Majesty the King has contributed to his people including Mae Hong Son citizens. Their Majesties the King and Queen had paid visits to the areas in Mae Hong Son province. As a result, many Royal Initiative projects to develop the livelihood of the villagers were carried out in Mae Hong Son.

On the occasion of this auspicious year, Mae Hong Son citizens are pleased to invite all individuals to visit such Royal Initiative Project in the province. The Royal Folk Arts and Crafts Training Center of Mae Hong Son in collaboration with Mae Hong Son Tourism Coordination Center (TAT) produced the tourists' guidebooks, called "Visit the Royal Initiative Projects in Mae Hong Son", which compile all the 6 significant royal projects in Mae Hong Son including **The Royal Folk Arts and Crafts Training Center**, **Ta Pong Dang Development Center**, **Pang Tong Highland Service and Development Project** (Pang Tong Royal Residence), **Mae Hong Son Bamboo Complex**, **Mae Hong Son Highland Agricultural Extension Center** (Huay-Makue-Som/ Na-Pa-Paek), **Baan Ruam Thai Royal Initiative Project** (Ruam Thai Village or Pang-Ung) for people and tourists, both Thais and foreigners visiting Mae Hong Son to admire what Their Majesties the King and Queen have done from the past to present.

1. The Royal Folk Arts and Crafts Training Center

For decades, one of the many royal duties of Her Majesty Queen of Thailand is to accompany His Majesty the King during visit to people all parts of kingdom. In 1980, during visit to people living in Huay Duea village at Mae Hong Son Province, Her Majesty perceived that most people were poverty stricken conditions. As a result Her Majesty graciously extended her assistance towards the relief of poverty by creating supplementary occupations in order to increase family incomes. Apart from above, Thai handicrafts, folk arts and culture of Mae Hong Son were continuously preserved for the next generations. "Royal Folk Arts and Crafts Training Center" at Mae Hong Son was officially established in 1984 as a folk arts and crafts training school. It was a place for training in silk -cloth weaving, wicker and bamboo furniture weaving, gold and silver work, and etc. Her Majesty arranged for instructors to help and teach people improve the quality of their products. Having achieved the necessary skill levels, the people were able to sell their products to Her Majesty. In addition "Royal Folk Arts and Crafts Training Center" is a coordinating center between the Royal Folk Arts and Crafts Training Center and entire member (more than 100 members at presently in Mae Hong Son Province).

coordinating center between the Royal Folk Arts and Crafts Training Center and entire member (more than 100 members at presently in Mae Hong Son Province).

The new building of Royal Folk Arts and Crafts Training Center was supported by the Mae Hong Son Municipality. The opening ceremony was on 23 February 2005. Royal Folk Arts and Crafts Training Center is a three stories building with a design local architecture style.

First Floor is a royal crafts and souvenirs shop. All products were produced by Royal Folk Arts and Crafts Training Center and other members in Mae Hong Son Province such as sesame products & sesame oil, wool scarves, bamboo products, wickerwork, silk & cotton clothes, agricultural products and etc.

Second Floor is the Her Majesty's office room for her great working. The rest areas are the exhibition of Her Majesty's projects and also show the progress of each royal projects committee in Mae Hong Son Province.

Third Floor is a mini-museum and knowledge center of all kinds of hill tribes living in Mae Hong Son province. Traditional, culture and lifestyle's hill tribe will be shown including the resource books on hill tribes in Thailand will be provided.

The mission of Royal Folk Arts and Crafts Training Center under Her Majesty's royal Patronage are

1. Training and practicing in four workshops

- Silk and cotton weaving work
- Wicker weaving work
- Silver and gold work
- Bamboo weaving work

2. Being the center to cooperate with the Royal Folk Arts and Crafts Training Center and more than 100 members in Mae Hong Son Province.

3. Encouraging and supporting in term of skills, materials, and equipments to members in order to improve the best quality of products.

4. Gathering all products from Royal Folk Arts and Crafts Training Center and other members to be displayed and distributed to markets. And also, joining in any exhibitions for widely promoting the royal projects. (<http://www.maehongsonarts.com/scripts/aboutus.asp>)

The Royal Folk Arts and Crafts Training Center, is located on Khunlumprapas Road., close to Mae Hong Son City Hall and Mae Hong Son Provincial Public Health Office. Opened daily from 10.00 am - 7.00 pm. More information at Tel : 053-611244

2. Ta Pong Dang Development Center

Ta Pong Dang Development Center, also well-known as Pong-Dang Center, is located in Pa-Bong sub-district, Meung district, Mae Hong Son province, on the southwestern route about 3 kilometers away from town, across Pai river. There one can find many interesting activities such as sheep breeding, camel breeding, poultry breeding, fresh-water fish breeding, Blyth's mountain frogs, rose plantation and demonstration agricultural plots. The Palace is opened daily. For more information, please contact the - Pong Dang Development at 0-5361-1244.

3. Pang Tong Highland Service and Development Center (Pang Tong Royal Residence)

Pangtong Royal Residence is located within the Pangtong Highland Service and Development Center in Royal Patronage (also well-known as Pangtong Center), with height from sea surface level of 1,100 meters is located in Mok-Cham-Pae sub-district, Meung district, Mae Hong Son province. It takes the same road to Baan-Huay-Khan, Baan-Tob-Sok, Baan-Mok-Cham-Pae, with total distance of 30 kilometers. It is an uphill slope by which along the sides, seen beautiful scene of the landscape. Within the Pangtong Highland Service and Development Center in Royal Patronage, there are many interesting tourist places such as the Pangtong Animal Breeding Center, sheep breeds, Horse Ridding Training Center, cold-weather flowers plantations, and Sturgeon fish (Carvier) Breeding Center which is rare in Thailand. Within the area of Pang Tong Highland Service and Development Center is located of the Pang Tong.

Tourists can visit Pang Tong Highland Service and Development Center everyday from 8.30 a.m. - 4.30 p.m. or for more information please contact The Royal Folk Arts and Crafts Training Center of Mae-Hong-Son in Royal Patronage at

4. Mae Hong Son Bamboo Complex

Mae Hong Son Bamboo Complex or Bamboo Studies Center nestled in the National Forest Reserve, on the right of Mae-Pai, Mok-Cham-Pae sub-district, Meung district. It is a new ecotourist place, with local but unique Mae Hong Son features, laid in the huge area of 300 rai, which covers a main type of bamboos, called 'Pai-Hok'. The Complex is surrounded by beautiful and distinct scene, with Pang tong stream, full of abundant natural resources. The Complex was established according to Queen Sirikit's ideas of reserving and expanding bamboo species. On the occasion of Her Majesty the Queen visiting her villagers and viewing the advancement of her Mae Hong Son royal projects in which the Office of Natural Resources and Environment of Mae Hong Son and other relevant offices have carried out its operation, based on Their Majesties the King and Queen's ideas to reserve natural resources especially in supporting and reserving bamboo species, the Bamboo Complex is opened daily from 8.30 a.m. - 4.30 p.m. or contact the Office of Natural Resources and Environment of Mae Hong Son for more information at 0-5361-207

5. Mae Hong Son Highland Agricultural Extension Center (Huay-Makue-Som/ Na-Pa-Paek)

Mae Hong Son Highland Agricultural Extension Center is suited on the huge area of more than 100 rai with the level of sea height of 930 meters, in Moo 4, Baan-Pa-Paek, Mok-Cham-Pa sub-district, Meung district, Mae Hong Son province. It takes the same route to Rak-Thai village, far away from the Pangthong Center for some 5 kilometers. The Center stems from Her Majesty the Queen's initiatives as a highland agricultural development station project to prevent and resolve trespass of local people. Thus the center is used as a treasure of local agricultural knowledge, which directs local farmers towards the concept of self-sufficiency, emphasizes on how to effectively employ the area of land and precise new agricultural planning along with preservation of soil and ecosystem of highland forestry, vegetable, flower and cold-weather fruit plantations. This is to enable the local villagers to develop their careers along with restoring ecosystem of water source and living creatures such as orchids and allows them to go through self-learning and career-generating in project areas and nearby.

The Mae Hong Son Highland Agricultural Extension Center is opened daily from 8.30 a.m. - 4.30 p.m.
Tel. 0-5369-2152.

6. Baan Ruam Thai Royal Initiative Project (Ruam Thai Village or Pang-Ung)

The Baan Ruam Thai Royal Project Center is located in Baan ruam Thai (Ruam Thai Village), Mok-Cham-Pae sub-district, Meung district, Mae Hong Son Province on the route to Baan-Huay-Khan, Baan-Tob-Sok, Baan-Mok-Cham-Pae, Baan-Na-Pa-Paek and Baan-Huay-Ma-Kue-Som at the crossroad of Baan-Na-Pa-Paek, 6 kilometers further down the road. There one can experience people of different ethnic groups such as Thai-Yai, Karens, Pa-O and Hmong. Besides those, there are the so-called, rare Blyth's Mountain Frogs, coffee from Baan-Ruam-Thai's garden, Ruam-Thai water reservoir. The Center is surrounded by pine forests - the two /three-leaves types and cold-weather flowers by which tourists can enjoy all year long as it is said to be "Switzerland of Thailand". In addition, there are tents or accommodation including guesthouses available for tourists. For more information, please contact the Mae Hong Son Folk Arts and Crafts Training Center at 0-5361-1244. Accommodation fees range from 200-500 baht per night. Also camping ground is available.

Note : Pang Tong Highland Service and Development Center (Pang Tong Royal Residence), Mae Hong Son Bamboo Complex, Mae Hong Son Highland Agriculture Center (Huai Makue Som) and Ruam Thai Village Royal Initiative Project are located on the same route.

